

Pred občnimi zbori sindikalnih organizacij v okraju

V nedeljo, 16. januarja t. l., je bila v Ptujju seja plenuma Okrajnega sindikalnega sveta, ki je bila predvsem namenjena razpravi o bodočih občnih zbora naših sindikalnih podružnic in nekaterim organizacijskim vprašanjem, ki jih bodo v kratkem reševale sindikalne organizacije.

Predsednik OSS, zvezni poslanec Zbora proizvajalcev tov., Benčič Stane, je nakazal v uvodnih besedah vrline pa tudi slabosti dosedanjega dela sindikalnih organizacij in obenem opozoril na bližnje važne naloge,

ki bodo nujno zahtevale oživitve dela in aktivnosti sindikalnih organizacij.

V razpravi je dobil besedo tov. Mavrič Borc, tajnik republiškega sindikalnega sveta Slovenije, ki je med drugim dejal:

Pregled dela v preteklem letu

Doba, v kateri živimo, je zgodovinske važnosti. V našem celotnem razvoju pa so važne še nekatere druge stvari. Pri vas sedaj formirate komune. Predvidoma bo Ptuj sedež zveze komun in bo potrebno, da se v vsaki komunah osnuje sindikalni svet. Občni zbori morajo podrobno obravnavati naloge, ki stojijo pred njimi. Občni zbori so več ali manj formalna stvar in je uspeh v glavnem odvisen od tega, kako so člani zainteresirani na tem in kako je pripravljen pregled dela v preteklem letu. Osnovna priprava občnega zbora je poročilo. To ne bo težko sestaviti. Važno vprašanje je tudi sindikalno gospodarjenje, to se pravi, zaključni račun in proračun, ki morata obvezno biti na dnevnem redu občnega zbora.

Vloga sindikata v delavskem upravljanju

Dotaknil bi se drugega vprašanja: Kakšno bo gospodarsko življenje pri nas v bodoče. Pred seboj imamo obravnavo dveh uredb, ki določata kriterij celotnega gospodarskega življenja in tudi standard. Ti dve uredbi v široki javnosti še nista bili obravnavani. Mišljenja sem, da je obvezno, da se ti dve uredbi obravnavata.

Važno je tudi družbeno upravljanje. Treba je poudariti vprašanje vloge sindikata v delavskem upravljanju. To vprašanje načem zato, ker se v gospodarstvu ustvarja narodni dohodek. Nam je sedaj bistveno, kako omogočiti boljše življenje. Z odpravo administrativnega vodenja gospodarstva, z uvajanjem delavskega samoupravljanja smo krenili na novo pot, letos pa še posebno zaradi tega, ker omogoča delovnim kolektivom, da bodo delavci plačani po produktivnosti. Vprašanje pa je, ali bodo ta merila za delo dovolj objektivno izračunana. Letos dajemo še večje pravice proizvajalcem. Vloga sindikata pri tem vprašanju je družbeno tako odgovorna, da bi morala ne bilo odveč, če bi se večkrat sestali po teh vprašanjih. Če govorimo o odnosih v podjetjih, mislim, da vsi vemo, da so ti odnosi ponekod slabi, vendar lahko rečemo, da je delavsko samoupravljanje pri nas upravičilo svoj obstoj. Prav zaradi tega moramo delati čim bolj uspešno, da upravičimo v svetu delavsko upravljanje. Če smo šli še dalje — do samoupravljanja v prosveti, zdravstvu, če preidemo na formiranje komun, potem je to znak, da hočemo ljudi sprostiti in omogočiti, da bo počasi odmirala uprava nad ljudmi. Tudi v naših komunah ne bo več zborov proizvajalcev. Če hočemo to razvijati, je treba vedeti, da je za ves ta razvoj potrebna temeljita osnova. Vzeljmo ime »komuna« zaradi tega, ker je miselnost naših ljudi do občine taka, kot je bila v stari Jugoslaviji, pravzaprav pa je mišljena s tem izrazom občina. Zeleni bi bilo, da bodo te komune čim manjše, kjer pa to ni mo-

goče, pa gremo trenutno tudi na velike komune, ker je treba gledati tudi na to, da ima komuna nek sredstvo. Izhod iz zaostalosti je predvsem dvig produktivnosti dela, ne pa v izplačevanju večjih plač. V vseh podjetjih bo treba formirati obvezne rezervne fondne, ki se bodo lahko trošili samo z dovoljenjem Zveznega izvršnega sveta.

Sindikati o komunah

Kadar govorimo o standardu, je treba upoštevati več stvari: 1. to, da je naš potrošnik zelo ozko zakoličen z obračunskimi plačili, proizvajalec pa je bil izredno svoboden, proizvajal je, kar je hotel in prodal tako, kot je hotel. Trenutno je stanje takšno, da se na našem trgu vsako podjetje nahaja v monopolnem položaju. Tov. Tito je v Kopru dejal: »Prišli smo tako daleč, da lahko ugotovljamo, da smo ustvarili temelje za ustvarjanje socializma.« Nikjer ni rečeno, da bi samo mi morali nositi bremena, ki so v zvezi s tem, temveč je treba prepuščati tudi bodoči generaciji, da bo dovršila, kar smo mi začeli. Zato bomo zmanjšali investicije, in to ne samo zvezne, ampak predvsem republiške in okrajne. Nujno potrebno pa je, da damo več sredstev za kmetijstvo. To pa nam narekuje, da nikjer ne dopuščamo gradenj preko planov. Zgrešeno je naziranje, da je dober delavski svet samo v tistem podjetju, ki ima gradbišče. Ko bomo pa postavili merila dela v naših podjetjih, bo treba upoštevati, da je vsa tehnična oseba podjetja ležala, kakšna bodo merila dela, zato bo treba sindikalne organizacije v podjetjih pripraviti, da to ni enostavna stvar in da se s položajem ne kaže igrati.

Čas, količina, kvaliteta

V Sloveniji imamo po vojni 207.000 novih ljudi zaposlenih. To so ljudje, ki so po vojni prvič v službi in so po večini še tudi mali kmetovalci. Stališče teh ljudi je proti normam, ker se zavedajo, da ne bodo toliko naredili, kot tisti, ki delajo samo v tovarni in doma lahko počivajo. Norma obsega osnovne tri elemente: čas, ko-

ličino in kvaliteto. Tisti, ki jih je strah, da se bo kvaliteta z novim načinom plačevanja poslabšala, nimajo prav, ker je vendar kvaliteta postavljena kot osnovni element norme. Podjetje bo moralo imeti tudi pravilnik o normah. Treba je govoriti tudi o premijah, ki bodo pripadale vodilnemu osebju. Vodilno osebje je odločno priprazno plačano pri nas in si tako skuša pridobiti večji zaslužek z dnevnici in službenimi potovanji. K temu je predvsem pripomogel škodljiv pojav uravnolovke. Točno je, da je zaostalost pri nas glavni vzrok za napredka. Mi ne izkoriščamo stoodstotno vse kapacitete proizvodnje, zato nam odpade narodni dohodek. Problem je, kako odpraviti nevednost in neznanje. Na ta način bodo imela podjetja možnost, vzgajati kadre. Izkoriščanje človeka po človeku smo odpravili samo na veliko, nismo pa ga mogli odpraviti v raznih malenkostih.

Dvig kmetijstva

Na koncu bi poudaril še to, da ima delavski razr. odgovorno nalogo v tem, da v teh vprašanjih prednjači in da prenaša te probleme v kmetijstvo. Naš življenjski standard ne bo šel navzgor, če ne bomo dvignili kmetijstva. Naša zemlja bi morala dosti več dati, kot daje. Uvažamo pšenico, sladkor in mast, kar vse bi lahko pridelali v dovoljni meri doma. V tem leži ključ. Primitivnost na vasi nas vleče nazaj. V Ameriki je na 18 ha zaposlen 1 človek, na Danskem na 4,5 ha en človek, pri nas pa je na vsak hektar zaposlena ena delovna sila.

Članarina, statistika in drugo

Na koncu še nekaj o trenju med podjetji in sindikati. V govtovnem smislu je to zdrav pojav, vprašanje je samo, kako se to trenje kaže. Trenje v podjetju med sindikalnim odborom, upravnim odborom in direktorjem mora obstajati. To trenje pa se ne sme izroditi v osebno sovraštvo. Pospešiti je treba taka trenja, kjer se morejo uveljavljati najnaprednejši predlogi. Zatreji pa ga je treba (Nadaljevanje na 2 strani)

VOLIVCI O KOMUNAH

Z zbora volivcev v Središču

V nedeljo, 16. jan. popoldne, je bil v Središču zbor volivcev, na katerem je bilo obravnavano samo vprašanje bodoče komunalne ureditve. Predlog okrajne komisije glede vključitve občine Središče v bodočo komuno Ormož je namreč povzročil pri prebivalstvu dokaj hudo kri, kar je prišlo do izraza tudi na tem zboru. Prisotna sta bila zvezni poslanec tov. dr. Jože Potrč in republiški poslanec tov. Milko Goršič.

Na zboru so središki volivci (zbranih je bilo okoli 500) nesporno zahtevali ustanovitve posebne komunne za sedanji občini Središče in Kog ter vasi Zasavci in Vuzmetinci, katerih področje predstavlja zemljepisno in gospodarsko celoto in ki v vseh pogledih gravitira k svojemu centru v Središču. Zboru so prisostvovali tudi zastopniki volivcev iz občine Kog, s čimer je prišla do izraza enotna že-

lja prebivalstva tudi tega predela bodoče komunne.

Na zboru je predlog okrajne komisije tolmačil predsednik komisije, predsednik OLO Ptuj tov. Lojze Frangež, in opiral svojo razlago na nedelavnost in mrtvilo, kar se pojavlja v zadnjih letih v nekaterih pogledih v Središču, kakor na dvom, ali bo komuna s samo 4200 prebivalci gospodarsko dovolj močna, da si bo lahko zagotovila nadaljnji razvoj.

Volivci predsednikove razlage povečini niso ugodno sprejeli in so navajali razloge ter vzroke tozadevnega stanja v Središču, ki so po njihovem zatrjevanju večinoma izven njih in na OLO, ki da ni dovolil občini sredstev, s katerimi bi ta lahko samostojno razpolagala.

Potek zbora je motilo nekaj posameznikov, ki so videli le svoje probleme in jih skušali vsiliti v razpravo. Tem je odgovoril zvezni poslanec tovar-

Zvezni poslanec dr. Potrč med člani SZDL v Dornavi

V nedeljo 16. t. m. je Dornavo obiskal zvezni poslanec tov. dr. Jože Potrč ter se več ur zadržal v dvorani Zadrugnega doma z nad 100 udeleženci sestanka SZDL. Čas je neverjetno hitro minil, ko je tov. dr. Jože Potrč govoril o zunanji in notranjopolitičnih vprašanjih.

Pred sestankom, ko še niso bili vsi zbrani, si je tov. dr. Jože Potrč v spremstvu ravnatelja Zavoda za defektne otroke v Dornavi tov. dr. Borštnerja ogledal ureditev ter gojenje tega zavoda, ter se zanimal za njegove načrte in probleme.

Pri obravnavi zunanje-političnih vprašanj se je tov. dr. Jože Potrč zadržal pri koeksistenci — edini poti za obrambo miru, glede katere se je doslej v diplomatskih krogih le zatrjevalo, da je možna, dočim je Jugoslavija pristopila k praktičnemu ustvarjanju koeksistence med državami različnih družbenih ureditev, ki izključuje vsako vmešavanje v notranje zadeve te ali druge države in temelji na medsebojnem prijateljstvu in pomoči ter sodelovanju narodov v borbi proti zaostalosti. To dokazuje obisk predsednika FLRJ tov. Tita v Indiji in Burmi. Istočasno pa je tov. dr. Jože Potrč spomnil navzoče na vse težave, nevarnosti in žrtve vodstva in narodov Jugoslavije zaradi borbe za neodvisnost zlasti po letih 1948 ter o sedanjem ugledu Jugoslavije v svetu ravno zaradi vztrajnosti v borbi za mir in ohranitev svoje neodvisnosti.

Pri razlagi notranjopolitičnih vprašanj se je tov. dr. Jože Potrč zadržal največ pri delavskem samoupravljanju v podjetjih in ustanovah, pri proizvodnji našega kmetijstva, in industrije ter vsestranskih potrebah našega vsakdanjega življenja.

ki pa jih še ni mogoče zadovoljiti. Pri tem je poudaril, da se rezultati dosedanjega samoupravljanja še ne morejo odražati, zlasti ker smo se tega učili na lastnih izkušnjah. Pri vsem pozabljamo, kako ogromne žrtve doprinašajo naš delovni ljudje, ko ustvarjajo možnosti zaposlitve čim večjega števila delavstva in študija čim večjega števila naše mladine. Malokdo se zaveda, da je za zaposlitev enega delavca v industriji; potrebno investirati najprej 2500 dolarjev, da je pred usposobitvijo zdravnika treba žrtvovati nad 2 milijona dolarjev. Vse premalo se še zavedamo širših ljivosti slabega odnosa do našega družbenega gospodarstva, ki se odraža pri slabem delu, pri izostajanju z dela, pri obratnih nesrečah itd. O vsem tem moramo še mnogo razmišljati in govoriti z delovnimi ljudmi, če želimo dvigniti proizvodnjo pametno gospodariti in varčevati.

Nazadnje je tov. dr. Jože Potrč govoril še o bodočem delu novih velikih občin, ki bodo dobre, kjer bodo reševali probleme pametno in resni ljudje. V 6 ali 7 novih velikih občinah v ptujskem okraju se bo na zaslednih zbral 6. do 7-krat več ljudi, kot se jih je sedaj na okrajnem zasedanju obeh zborov in ni dvoma, da bodo vsa vprašanja tudi lažje pretresali kot doslej. Pri formiranju novih velikih občin bo vsakokrat potrebno pretehtati ekonomske argumente in se z dobro voljo lotiti dela.

V diskusiji je tov. dr. Jože Potrč pojasnil, da je z OLO Ptuj tako urejeno, da sprejema vsak prvi ponedeljek v mesecu na OLO volivce eden izmed republiških poslancev ne pa samo on ali tov. Ivan Bratko, ki sta včasih zadržana V. J.

IZ MAKOL

O našem zadnjem zboru volivcev, na katerem je dal občinski ljudski odbor Makole letni obračun, se je izrazil republiški poslanec tov. Jože Tramsšek, da je naš zbor volivcev lahko za zgled zborom ostalih občin v ptujskem okraju.

S čim smo si zaslužili tako priznanje?

Našim volivcem je znano, da se je naš občinski ljudski odbor s predsednikom tov. Zidarjem na čelu v tesni poveza-

vi z občinskim odborom SZDL resno lotil dela ter se pri tem naslanjal predvsem na lastno iznajdljivost pa tudi na pomoč OLO Ptuj, ter seveda tudi na pomoč republiškega poslance tov. Jožeta Tramsška, ki je večkrat podprl naše upravitvene in utemeljene predloge ter se tudi pozneje skupno z nami veselil uspehov.

Popravilo mostov in cest, ustanovitev podjetij, otvoritev rudnika Segs, začetek dela v kamnolomu, elektrifikacija naselij itd. so uspehi, ki jih je bilo mogoče doseči ravno zato, ker je imel občinski ljudski odbor Makole trdno oporo pri ljudstvu in na razpolago nekaj družbenih sredstev, ki so omogočala predlagana in nujna dela. Težko bi bilo na tem mestu naštet vse probleme, ki jih je med letom načel, obravnaval in tudi uspešno rešil naš odbor.

S krediti 12.203.000 din nam je bilo pomagano pri ureditvi zdravstvene postaje, nabavi kinoprojektorja, ureditvi šole, odprtosti rudnika, popravila cest in mostov ter pri elektrifikaciji vasi Velik delez pri teh uspehih odpača na občane, saj so sami prispevali za elektrifikacijo 8.200.000 din za omrežje daljnovode, trafopostaje brez instalacij v hišah. Prispevali so tudi 1.112 drogov v vrednosti 3.180.000 din ter 6.000 delovnih dni v vrednosti 2.200.000 din. Za gradnjo mostov in popravilo šole, ureditev ambulante in kina so prispevali v lesu 500.000 dinarjev vrednosti. Vožnje pri popravilu cest in mostov, šole in ambulante ter ureditvi kina dosega vrednost 1.098.000 din. Torej naš občani so prispevali nad 15 milijonov din. K temu (Nadaljevanje na 2 strani)

Zadnje dni po svetu

PREDSEDNIK TITO JE ZAPUSTIL BURMO

Predsednik Tito je zapustil Burmo. Pred zaključkom obiska v tej prijateljski deželi, sta predsednik Tito in predsednik burmanske vlade U Nu izdala skupno izjavo, v kateri sta podčrtala bistveno enako stališče obeh držav glede na svetovne politične probleme. Ob tej priložnosti sta poudarila odločnost obeh držav, da se bosta še naprej trudili za ohranitev in utrjevanje svetovnega mira ter krepitve mednarodnega sodelovanja, pa tudi vero v možnost in nujnost koeksistence med vsemi državami na svetu.

V izjavi je tudi govora o možnosti nadaljnjega sodelovanja med obema državama glede česar so bili sprejeti načelni sklepi. Predsednik Tito obično te dni še nekaj indijskih mest, kakor se bo vrkal na »Galeb« ter nastopi pot v domovino.

MALA »VOJNA« V SREDNJI AMERIKI

Pred nekaj dnev: je na meji med Nikaraguo in Kostariko, državama Srednje Amerike, nastala mala vojna. Ta dogodek nas je nehoti spomnil podobnega dogodka v lanskem letu, ko je bila mala država Guatemala žrtev podobne male vojne. Takrat se je pod pretvezo borbe proti »komunizmu« spravila velika ameriška kompanija za trgovino s sadjem nad malo državo, ki ni dovoljevala na svojem ozemlju kompanij izvajati njenega delovanja tako, da bi to ne bilo o izključno korist kompanije. Pri tem primeru pa je motiv nekoliko drugačen: vojno proti Kostariki je začel sin b'všega predsednika te države, ki so ga svoječasno spodbili z vodstva države in nje-nega ozemlja.

Vendar zadeva, ki je bila zgolj avantura oblasteljskih, a z oblastmi preganih, se je po nekaj dneh za upornike neugodno končala. Da je upornike podpiral režim sosedne Nikaragve je dovolj razvidno iz dejstva, da jim je nudila svoje zemljišče za zbirališče. Resnični pobudniki pa so kje drugje, ker ni verjetno, da bi bili oblastniki brez izdatne pomoči uspel zbrati in oborožiti celo z letali, tolikšno število upornikov.

RATIFIKACIJA POGODBE O BALKANSKI ZVEZI V GRŠKEM PARLAMENTU

Pred kratkim so v grškem parlamentu soglasno ratificirali pogodbo o Balkanski zvezi. Ob tej priložnosti je grški zunanji minister podčrtal izključno obrambni pomen te pogodbe ter dejstvo, da je zasnovana na medsebojnem trdnem zaupanju vseh treh držav. Balkanska zveza je z ratifikacijo v grškem parlamentu stopila končno v veljavo, ker sta jo Jugoslavija in Turčija že ratificirali.

OB 10-LETNICI USTANOVITVE ENOTNIH SINDIKATOV JUGOSLAVIJE

pošiljamo članstvu in odborom sindikalnih organizacij na področju ptujskega okraja

da bi bilo delo članstva in odborov sindikalnih organizacij

v bodočem desetletju

kronano z dokončno uveljavitvijo delavskega samoupravljanja na vseh področjih družbenega ustvarjanja in življenja,

z mirom v svetu, s prijateljstvom in medsebojno pomočjo med narodi ter z dvigom življenjske ravni vseh delovnih ljudi.

OKRAJNI SINDIKALNI SVET PTUJ

tovariške pozdrave in želje,

IZ PTUJA

Učni uspeh prvega polletja na ptujski gimnaziji je v višji gimnaziji bolj kot lani medtem ko je v nižji gimnaziji za nekaj odstotkov slabši. Največ negativnih ocen v višji gimnaziji je kor običajno iz matematike, v nižji pa iz angleščine in sicer predvsem v prvih in drugih razredih. V prvem polletju je bil tudi dosežen najboljši obisk (nad 98%) v povojnih letih.

Ce bodo dijaki, ki imajo do 2 negativne ocene, ti v drugem polletju popravili, bo učni uspeh ob zaključku šolskega leta 1954/55 dokaj ugoden, ker je razmeroma malo dijakov z nad dvema negativnima ocenama.

Na zadnji redovni konferenci je prof. dr. zbor temeljito pregledal doseganje uspeha učnega in vzgojnega dela ter osvojil predloge za izboljšanje uspeha v drugem polletju.

V ponedeljek, 17. januarja zvečer je predaval v ptujski ljudski univerzi lepega števila poslušalcev novinar Srečko Golob iz Maribora o vtisih s potovanja po Indiji. Na poljuden način in ob slikah je prikazal poslušalcem barvitost življenja Indijcev, kot jo je sam videl in doživel. Dotaknil se je najrazličnejših vprašanj njihovega gospodarskega in kulturnega dela in življenja in ustvaril s tem poslušalcem precej jasno sliko o uspehih, težavah in naporih indijskega ljudstva, ki se bori za mir, napredek in neodvisnost.

Prilagoditve predavanja LJUDSKE UNIVERZE je predv. dano za ponedeljek 31. januarja 1955 ob 19. uri v dvorani OKZKS, ko bo predaval o aktualnih družbenih vprašanjih pri nas in v svetu predsednik Zveze Svobode Slovenije tov. Ivan Regent.

Teden za tem, t. j. v ponedeljek 7. februarja 1955 bo ob 19. uri v isti dvorani predavanje tov. Cobelj, visokosolke o vtisih s potovanja po Skandinaviji.

Na vidiku je nadalje predavanje prof. tov. Lesnikove z Ptujja o zanimivostih iz življenja in naravi.

Na seji LOMO Ptuj v soboto 15. t. m. je bilo dokaj težko vzdušje, ko je LOMO Ptuj obravnaval o likvidaciji trgovskega podjetja »Rožnik« in podjetja za odkup poljskih pridelkov pri OZZ Ptuj, od katerih zadnje izkazuje večmilijonsko izgubo deloma brez lastne krivde. Odborniki so zahtevali od revizijskega organa pojasnilo, kdo je zakrivil izgubo. Razumljivo je, da je pred volitvami nemogoče zagovarjati podjetje, ki izkazuje na koncu leta namesto dobička izgubo, če ta ni nastala zaradi višje sile. Po zatrijevanjih zastopnika OZZ in revizorja so končni obračun verjetno pokazal manjšo izgubo, kot je sedaj izkazana, in da je ta največ kriva semenska služba, ki je sicer koristila proizvodnji krompirja, ni pa mogla kriti izdatkov glede na vi-

Pred obč. zbori sindikalnih organizacij v okraju

(Nadaljevanje s 1. strani)

takrat, kadar gre konkretno na osebnostno sovražnost in se iščejo stare naspake in razne nevažne stvari.

Organizacijska vprašanja so že dolgo predmet raznih stališč in mnenj. Trenja, ki obstajajo med nekaterimi v sindikatu, so borbe za stari sistem in naprednejši sistem. Če bomo pri nas zgradili komune, bo vloga sindikata drugačna — predvsem vzgojna. Tisti, ki zagovarjajo strokovne sindikate, so za tako linijo. Mi ne trdimo, da strokovni sindikati niso bili potrebni; morda pa so se nekočliko predolge zadržali v taki obliki. Sindikalna podružnica je osnovna enotica in naj bodo vsi organi za to, da pomagajo podružnici. S sindikalnim svetom pri zvezi komun bo podružnica lahko reševala vse probleme. Kar pa se tiče članarine, bi se lahko znižala in bi bila bolj enotna. Podružnice same pa bi morale na običnem zboru imeti še program dela za prihodnje leto. Tudi statistika je posebno delo sindikata. Taka organizacija, kot je sindikat, bi morala imeti točno evidenco in statistiko. Če tega nimamo, ne moremo delati točnih zaključkov in planov za nadaljnje delo. Sindikalnemu svetu, ki bo zbral največ 90 odstotkov podatkov s svojega področja, je predvidel republikanski sindikalni svet nagrade. Tu bi prišlo v poštev, kakšen je kvalifikacijski sestav, starost, vzgoja kadrov, itd. V tem momentu je to najvažnejša naloga in bi bilo treba poznati te elemente zato, ker bodo krojila gospodarsko življenje v letu 1955. Ta sistem pa bomo v bodoče še razvijali in krepi.

soko odkupno ceno semenskega krompirja ter nizko prodajno ceno. Obe navedeni podjetji bosta likvidirani, namesto njih pa bo ustanovljena novo podjetje »Rožnik« s sedežem v Ptuj.

V torek 18. januarja je pokrajno ptujskega okraja pokrila tanjša snežna odeja, ki je prinesla dijakom in učencem osnovnih šol za počitnice nekaj razvedrila. S tem dnem pa je tudi naraslo povpraševanje po premo-gu in drvah, ki imajo zlasti zadnji čas pretirano visoko ceno (2900 din prn).

Končno je sprejeta lokacija za novi cestni most na Dravi v Ptuj, ki bo stal med sedanjim cestnim in železniškim mostom. Le žal, da bo izdelovanje načrtov, kot se zahtuje, trajalo do jeseni in zaradi tega bo nekoliko zamakneta tudi graditev.

V zadnjem času se je močno dvignila cena rejnim svinjstih, ki jih plačujejo podjetja že po 175 din za kg v veliko presenečenje in nezadovoljstvo ljudi, ki si pozimi kupijo rejnena prašička in ga zakoljejo ter se tako oskrbijo z mastjo in mesom.

Ptujska gasilska četa je v torek 18. januarja prevzela pri Avtokaroseriji Ptuj na novo izdelan gasilski avto, ki bo pomagal za ptujsko gasilsko službo prilično olajšanje, zlasti glede na nedavno stanje gasilskega avtoparka, ki ni bil varen za življenje gasilcev zaradi stalnih napak in popravil.

Ne pozabite takoj nakazati zaostale naročnine za

PTUJSKI TEDNIK

V petek 21. januarja ob 15. uri popoldne bo v dvorani OKZKS Ptuj mestna konferenca SZDL s poročili o enoletnem delu mestnih organizacij SZDL in mestnega odbora SZDL z volitvami novega odbora, razpravo o poročilih in predlogih za bodoče delo ter z razpravo o formiranju nove velike občine Ptuj.

Desetletnica ustanovitve Enotnih sindikatov Jugoslavije bo Ptuj proslavil z akademijo, ki bo v ponedeljek 24. januarja 1955 ob 19. uri v Titovem domu in jo pripravila Okrajna sindikalna svet Ptuj ob sodelovanju sekcij DPD Svobode Ptuj Slavnostni govor bo mel predsednik Okrajnega sindikalnega sveta Ptuj, zvezni poslanec Zbora proizvajalcev tov. Stane Benčič.

V torek 18. januarja 1955 je bila v ptujskem okrajnem gledališču premiera orokaza v štirih dejanjih »Naša kri« ki ga je spisal Franc Sal Finžgar.

V četrtek 27. t. m. ob 15. uri bo seja LOMO Ptuj v sejni dvorani LOMO Vabila so odbornikom razposlane. Vabljeni tudi volivci.

Kmetovalci, sedaj je čas za strokovno izobraževanje!

Plan strokovnih kmetijskih tečajev, ki bodo po kmetijskih zadrugah januarja in februarja 1955

Tek št.	Kraj tečaja	Datum	Čas	Za KZ	Teme	Predavatelji
11.	Grajena (šola)	24. jan. 25. jan.	od 8. do 13 ure od 8. do 13 ure	Grajena in Vurberk	Živnoredja, poljedelstvo Sadjarstvo, vinogradništvo	Molan, Zieher Inž. Starkl, Molan, Gorjup
12.	Gorišnica (šola)	25. jan. 26. jan.	od 8. do 13 ure od 8. do 13 ure	Gorišnica Gajevci, Moškanj, Muret.	Živnoredja, poljedelstvo Sadjarstvo, vinogradništvo	Gorjup, inž. Suhadolnik Molan, inž. Zorec
13.	Podgorci (šola)	26. jan. 27. jan.	od 8. do 13 ure od 8. do 13 ure	Podgorci	Živnoredja, poljedelstvo Vinogradništvo, sadjarstvo	Molan, M. Čeh, inž. Zorec Fr. Novak, Gorjup
14.	Vel. Nedelja (šola)	27. jan. 28. jan.	od 8. do 13 ure od 8. do 13 ure	Vel. Nedelja	Živnoredja, poljedelstvo Vinogradništvo, sadjarstvo	Molan, inž. Zorec Gorjup, inž. Suhadolnik
15.	Videm (šola)	28. jan. 29. jan.	od 8. do 13 ure od 8. do 13 ure	Videm in Sela	Živnoredja, poljedelstvo Vinogradništvo, sadjarstvo	Molan, Zorec, Rupnik Gorjup, Fr. Novak
16.	Podlehnik (šola)	29. jan. 31. jan.	od 8. do 13 ure od 8. do 13 ure	Podlehnik	Živnoredja, poljedelstvo Sadjarstvo, vinogradništvo	Molan, inž. Zorec Gorjup, Jureš
17.	Majšperk (šola)	29. jan. 31. jan.	od 8. do 13 ure od 8. do 13 ure	Majšperk in Dolena	Živnoredja, poljedelstvo Sadjarstvo, vinogradništvo	Ribič, Rupnik Fr. Novak, Gorjup
18.	Bukovci (dvorana)	2. feb. 3. feb.	od 8. do 13 ure od 8. do 13 ure	Bukovci in Stojnci	Živnoredja, poljedelstvo Sadjarstvo	Inž. Zorec, Molan Fr. Novak, Gorjup
19.	Markovci (dvorana)	2. feb. 3. feb.	od 8. do 13 ure od 8. do 13 ure	Markovci	Sadjarstvo, vinogradništvo Živnoredja, poljedelstvo	Gorjup, Fr. Novak Molan, Zorec
20.	Makole (Statenberg)	4. feb. 5. feb.	od 8. do 13 ure od 8. do 13 ure	Makole	Živnoredja, poljedelstvo Sadjarstvo, vinogradništvo	Inž. Zorec, Molan Gorjup, Fr. Novak
21.	Ormož (KZ)	9. feb. 10. feb. 11. feb.	od 8. do 13 ure od 8. do 13 ure od 8. do 13 ure	Ormož	Živnoredja, poljedelstvo Sadjarstvo Vinogradništvo	Molan, inž. Zorec, Keček Fr. Novak, Gorjup, Novak II. Fr. Novak
22.	Središče (stara šola)	10. feb. 11. feb.	od 8. do 13 ure od 8. do 13 ure	Središče in Obrež	Živnoredja, poljedelstvo Vinogradništvo, sadjarstvo	Molan, inž. Zorec Gorjup, inž. Suhadolnik
23.	Starše (dvorana)	15. feb. 16. feb.	od 8. do 13 ure od 8. do 13 ure	Starše in Marjeta	Živnoredja, poljedelstvo Sadjar., uporaba umet. gnoj	Molan, M. Čeh Gorjup, inž. Zorec
24.	Zetale (dvorana)	17. feb. 18. feb.	od 8. do 13 ure od 8. do 13 ure	Zetale	Živnoredja, poljedelstvo Sadjarstvo, vinogradništvo	Molan, Rupnik Fr. Novak, Gorjup
25.	Hajdina (dvorana)	18. feb.	od 8. do 13 ure	Hajdina in Slovenja vas	Živnoredja, poljedelstvo	Inž. Zorec, Molan

Iz Kidričevega

V torek 18. januarja je bil občni zbor Svobode Kidričeve, ki se ga je udeležil tudi predsednik Zveze Svobode Slovenije tov. Ivan Regent.

Pred občnim zborom je nastopila dramska sekcija z dvema prizoroma iz Cankarjeve drame »Kralj na Betajnovi«, pevski zbor in godba na pihala. Vse tri sekcije so na tem nastopu pokazale velik napredek v kvaliteti dela.

Po poročilih o delu v minulem letu, ki so jih podali odborniki Svobode Kidričeve, se je ojavil k besedi tov. Ivan Regent, ki je v svojem izredno zanimivem govoru podčrtal velik pomen kulturnega in izobraževalnega dela Svobode. Njegov govor je bil posnet na magnetofon, ki trak in bi bilo zelo koristno, da bi ga po novili ob priložnosti tudi v Ptuj.

Občni zbor je pokazal, da se bo Svoboda Kidričeva razvila v eno najmočnejših Svobod na našem področju, saj ima za to tudi vse subjektivne in materialne pogoje.

TO IN ONO IZ LESKOVCA

Sola. — V novem letu že krepko stopamo. Uvod vanj smo napravili deci s kulturnim programom, s pogostitvijo in z darovi v vrednosti 75.200 din. Med najpotrebnejše je bilo razdeljenih 64 kosov (obleka, perilo) in sedem parov čevljev. Dobrotniki so bili: Vinarska zadruga Ptuj 7000, »Lase« Ptuj 5000, Društvo prijateljev mladine Ptuj 6.800, OLO prosveta 1000 in Soc. skrbstvo Ptuj vrednost ca. 55.800 din v obliki in perilu. Vsem, ki so prispevali, iskrena hvala! Domača KZ je dala le — obliubo!

Občina. — 2. januarja je bil pri nas zbor volivcev. Udeležba je bila precejšnja, a vendar nikakor ni bila v razmerju z važnostjo zbora zaradi razprave o komuni. Po govoru poslanca tovariša Bračiča se je razvil razgovor, kjer so ljudje le delno odobrvali dobro utemeljene predloge za bodoči okoliš komune, kamor bo vključena sedanja občina Leskovec. Nekaterim poslušalcem ni prijal tak razgovor, niti jim niso enakovredni volivci državnih uradnikov, niti ni prav nekaterim, da varnostni organi tu in tam poskilijo za leskoveške zavesel.

Izobraževanje mladine. — Tečaj RKS za mladinke poseba le slaba polovica obveznih; tudi nepismene ali polpismene mladine imamo za skromen razred (ca. 23), le 13 smj jih s kavlji prišli v šolo. Kmetijska šola spi; ni bilo zdravlja, da bi letos zakrčila kot lanskó leto.

OKRAJNO GLEDALIŠČE PTUJ

Torek, 25. jan. 1955, ob 19.30: Hans Tiemeyer: »Mladost pred sodiščem«. — Razprava pred sodiščem za mladoletnike v dveh dejanjih. — Pet-najstič. — Gostovanje v Kidričevem (Tovarna glinice in aluminija — kino dvorana.)

5. podeljenja

IZ NARAPELJ

Kakor lani po večjih šolskih okoliših je bil to zimo tudi pri nas prvič tečaj prve pomoči za žensko mladino. Zaradi malega števila mladink so lani obiskovale tak tečaj v sosednjem Majšperku. Letos pa se je število udeleženk povečalo in je tudi sosednji center za večino precej oddaljen, smo organizirali samostojen center. Tečaj je obiskovalo 13 mladink iz vasi Naraplje, Sitež, Planjsko. Boltenk ter nekaj iz obmejnih Kočic in Dolene. Predavali pa so učitelji iz domače šole. Že v začetku so pokazale dekleta za tečaj resno zanimanje in soglasno s predavateljskim kolektivom sklenila naj se tečaj vrši štirikrat tedensko kar je bilo mogoče, ker so na razpolago primerni prostori. Tako se je tečaj vršil ob nedeljah dopoldne, v torkih četrtkih in petkih pa popoldne. Razen ene izieme so vse mladinke razumele pomen

Ne gre mi v račun: v leskovski, grapi ne gre to, ne ono, dočim gre v obeh sosednjih krajih gladko eno in drugo, in še več. Ljudje ne čutijo želje po izobražbi: čemu se trudijo igrati ves mesec, da se potem predstavijo 50 gledalcem. Ljudska knjižnica srameva in z njo knjižničarka. Kam to vodi? Nekaj mladine, ki zapušča šolske klopi, daje upanje!

IZ MURETINEC

15. t. m. nas je obiskala igralna skupina iz Markovca, ki je uprizorila v Zadrugnem domu igro v treh dejanjih: »Prevara«. Igralci so se precej potrudili in svoje vloge dokaj dobro podali. Prihodnjič bi le naj malo glasneje govorili na odru.

V zvezi s tem gostovanjem Muretinčani mislimo, da bi bilo dobro, če bi podobni gostje večkrat prišli v naš kraj. Mogoče bi to spodbudno delovalo na naše domače igralce, da bi nam zopet kaj pripravili ter postavili na naš oder.

IZUD Muretinca je imej pred dnevi občni zbor. Tega dne je polagal račune o svojem delu v preteklem letu, na katere pa

menda ne more biti preveč ponosen. V tem pogledu ne pade krivda na odbor, pač pa na celotno članstvo, ki je bilo premalo aktivno. Nekaj krivde pa je za tekoče stanje v dejstvu, da je lepo število aktivnih članov moralo društvo začasno zapustiti ter oditi na odslužitev kadrskega roka.

Upajmo da bo novemu odboru uspelo društvo kljub vsemu razbati ter v krajšem času postaviti na oder kakšno prireditev.

V zadnjem času pa je oživel tamburaški odsek. Tako bomo skupno s kinom, ki nam je obljubljen, ter večjo aktivnostjo v vseh pogledih laže koralali s časom naprej.

in potrebo po taki vzgoji in so to pokazale z vsem prizadevanjem in tečaj redno in točno obiskovale. Čeprav so nekatere v začetku zaradi jesenskih del doma naštele na težave, z dobro voljo pa je bila odstranjena tudi ta ovira. Predavatelji pa so se na drugi strani potrudili, podati jim predpisane snovi v preprosti in za življenje praktični obliki.

Obojestransko prizadevanje je rodilo zadovoljiv uspeh, ki se je lepo pokazal v nedeljo, 9. januarja, ko smo v obliki razgovora in pa praktičnih vaj za prvo pomoč ocenili dvomesečni trud. Tej preizkušnji je prisostvovalo tudi nekaj sorodnikov tečajnic. Člani Občinskega ljudskega odbora Lesje in tajnik vsakega odbora Protiletalske zaštite, ki so vsi z velikim zanimanjem spremljali razgovor, zlasti pa še praktične vaje za prvo pomoč in še tako prepricali o koristi takih tečajev.

Razni snovi, predpisane po učnem načrtu, so si tečajnice na njihovo željo zabeležile med tečajem tudi par receptov za kuhanje in jih nekaj tudi praktično preizkusile pri pripravi za novoletno jelko, kjer so vse rade pomagale. Vse so se vključile tudi v organizacijo RK in obljubile, da bodo v svoji okolici pomagale pri pridobivanju novih članov. Prav tako so izjavile, da bodo v prihodnji zimski dobi z isto resnostjo obiskovale drugi del tečaja.

15. t. m. nas je obiskala igralna skupina iz Markovca, ki je uprizorila v Zadrugnem domu igro v treh dejanjih: »Prevara«. Igralci so se precej potrudili in svoje vloge dokaj dobro podali. Prihodnjič bi le naj malo glasneje govorili na odru.

V zvezi s tem gostovanjem Muretinčani mislimo, da bi bilo dobro, če bi podobni gostje večkrat prišli v naš kraj. Mogoče bi to spodbudno delovalo na naše domače igralce, da bi nam zopet kaj pripravili ter postavili na naš oder.

IZUD Muretinca je imej pred dnevi občni zbor. Tega dne je polagal račune o svojem delu v preteklem letu, na katere pa

menda ne more biti preveč ponosen. V tem pogledu ne pade krivda na odbor, pač pa na celotno članstvo, ki je bilo premalo aktivno. Nekaj krivde pa je za tekoče stanje v dejstvu, da je lepo število aktivnih članov moralo društvo začasno zapustiti ter oditi na odslužitev kadrskega roka.

Upajmo da bo novemu odboru uspelo društvo kljub vsemu razbati ter v krajšem času postaviti na oder kakšno prireditev.

V zadnjem času pa je oživel tamburaški odsek. Tako bomo skupno s kinom, ki nam je obljubljen, ter večjo aktivnostjo v vseh pogledih laže koralali s časom naprej.

IZ TRNIG

leg tega, da odhajata dve tretjini jajc v Maribor na trg. Se večji uspeh pa bi dosegli, če bi bilo na razpolago dovolj primerno močnih krmil. Nesnosti namreč krmiljenje s samo kuro ne pospešuje.

Član, podružnice oddajajo jajca tudi umetnim valnicam. Piščance enodnevnne, rodovniške pa dobivajo iz selekcijske postaje. Podružnica ima tudi 6 rejskih središč, to je rejcev, ki bodo kontrolirali nesnost in odpirali za plemo potomce najboljsh in najlepsh živali, ki ob enem dosegaajo tudi največjo težo.

A. L.

IZ ZAVRCA

Kot druge, so tudi zavrsko šole otroci te dni za nekaj časa zapustili. Na semesterlnih počitnicah se kljub pomanjkanju snega verjetno dobro počutijo. To so si tudi zaslužili.

Na završki šoli se je uspeh v teku tekega šolskega leta zboljšal od lanskega in znaša 69,3 odst., šolski obisk pa je dosegel zavidno višino 94,5 odstotkov. Starši haloških krajev so torej začeli uvidevati, da je za dober uspeh prvi pogoj dober šolski obisk. Ta napredek smo dosegli v zadnjem času. Starši sedaj že omogočajo otrokom, da se doma učijo, treba pa bo še doseči, da bo dom upošteval, da pride otrok iz šole dokaj utrujen, in da ga ne bi ponovno obremenjeval z domačim delom.

Seveda še bodo ta vprašanja lahko rešila samo z dvigom življenjskega standarda, trenutno pa izboljšala z dokončno elektrifikacijo našega predela. Za šoloobvezne otroke bo to veljanskoga pomena, saj bodo imeli v večernem času luč in prilžnost za domače šolsko delo. Če bomo to delo nadaljevali, bomo izboljšanje.

K letošnjemu boljšemu uspehu je precej pripomogla tudi boljša materialna preskrba šolskih otrok. Kljub sromastnosti starš, dokaj lepo skrbijo za svoje otroke. Seveda so tudi v tem pogledu izjeme, vendar jih ni mnogo.

K. V.

IZ LESKOVCA

V nedeljo, 9. t. m., so meli mladinci iz Leskovca in okolice mesečni sestanek. Ob tej priložnosti so sklenili, da bodo odlej bolj delavni. Tako nameravajo postaviti na oder krajše dramske delo, da ne bo Leskovce edini zaspani kraj na tem področju. Poleg tega so se dogovorili, da bodo priredili plesni tečaj.

Naslednjo nedeljo so pa že začeli — za sedaj samo s plesom. Verjetno v svoji plesni vni ne bodo pozabili na osnovno — kulturnoprosvetno delo.

IZ MAKOL

(Nadaljevanje s 1. strani)
je treba pršteti še 4.600.000 din za elektrifikacijo ob 230 gospodarstev. Vse te številke kažejo veliko voljo, poštvalnost in zavest naših občanov, da si skupno zgradimo boljše življenjske pogoje v tem oddaljenem kraju.

Ne smemo se usvajati na dosežanih uspehih. Za bodočnost imamo določeno začrtano pot. Odborniki občinskega odbora so na zboru volivcev zagotovili volivcem, da bodo redno obiskovali seje, tolačili na njih predloge volivcev, nam pomagali reševati vse probleme občinskega področja, seznanjali volivce s sklepi ter sodelovati pri njihovi izvršitvi. Preuredili bomo stavbo SLP in tako pridobili dve družinski stanovanji; in 5 samskih sob, kar bo znatno omililo stanovanjsko krizo. Ustanovili bomo obrtne delavnice, v katerih bodo delali čevljarji in krojači ter frizeri. Za to potrebne prostore bomo pridobili s preureditvijo stavbe SLP. Preuredili bomo kulturno prosvetno dvorano v stavbi, kjer je bil predviden zadrugi dom. Vso skrb bomo posvetili razvoju kmetijstva na področju občine ter se še dalje brigali za popravilo občinskih in gozdnih cest.

Naš zbor volivcev z letnim obračunom je pustil dober vtis prav gotovo zato, ker je ljudski odbor v poročilih prikazal, kaj je storjeno in kaj je še ostalo nerešeno in nedvomno je to volivcem pa tudi ljudskemu poslancu tov. Tramiču ugnjalo. Prepričani smo, da v tem nismo edini v ptujskem okraju in da bo sčasoma vedno več takih občinskih odborov, ki ne bodo le na papirju temveč živi ljudje med ljudstvom, ki želijo napredka in je tudi pripravljeno zanj nekaj žrtvovati, ko vidi, da ga pri tem podpira ljudska oblast.

pz.

Ni ga bilo

Francoski filmski igralec LaPorte, ki je veljal za vročerknega ljubosumnika, je bil junak, vendar bolj po besedah, kakor po dejanjih. Nekega dne je v vsej naglici vdril v spalnico svoje žene, odprl omaro za perilo in jo spet zaprl. »Tu ga ni!« Nato je odprl omaro za obleko. »Tudi tu ga ni!« V hudi jezi je odprl še veliko stensko omaro. Tu je zagledal visoko, odlično moško postavlo s palico v roki. »Tudi tukaj ga ni!« je razkriklil in hitro zaprl visoka vrata.

Žetalcian piše

o svojem obisku v Ptuj

Dolgo sem se spraviljal v Ptuj, pa vse do zadnjega nisem imel korača, ker nimam na kolezu zvonca niti luči, da bi se lahko brez kaja peljal mimo organov milice, pa tudi ne denarja za avto, zato sem jo mahnil kar po. Čajgate hlače sem dobro podskal skoraj do kolien, slabe škornje pa dobro namazal vsaj zgoraj, da mi ne bi tam ne bi prodala voda, če mi jo že propušča podplati. V cekar pod dežnik sem si dal pol litra pi-jace, klobaso od nedavnih kol-in in malo kruha, da ne bi spo-toma stikal po gostilnah in pil krščene pijače ali jedel krajnj-skih klobas za drag denar. Kot nalašč ta dan ni šel iz našega kraja nikdo v Ptuj da bi se spotoma kratkočislila. Navadno gre več naših ljudi na uradni dan v Ptuj. Kar prav bi mi pri-šel kak pameten možakar, ki bi mi spetoma lahko svetoval, če bi se splašalo iti tožiti sosed, ki mi očita, da sem prijavil pre-malo pijače. Doma smo se zme-nili, da brez tožbe ne bo šlo, pa naj stane, kar stane. Na ptujski sodnijski sem našel poln hodnik ljudi. Eni so sedeli na mizi, drugi na klopih, ostali pa so stali. Pogledal sem na mizi sedeče in si mislil: »Totj pa menda doma nimajo stolov, zato sedijo na mizi kot tu. Pri nas pa na mizi jemo. Oče so nam že otrokom vtepal v glavo, da mizi klobuka ne smemo dati na mizo, kaj šele da bi sedeli na mizi.« Po dolgem čakanju sem prišel na vrsto k prijazenemu sodniku, ki mi je odpravljal tožbo in me pregovoril, da sem sosedu prizanesel, on pa po po-znejše moral men, če bom jaz o njem kako povedal. S sodni-je sem šel malo po mestu in si ogledal trgovine Ptujčani, ču-dim se, da še niste pokupili blaga v trgovinah, kjer piše »Snizene cene«, »Reklamne ce-ne« itd. Zaneslo me je v trgo-vino nasproti mesariji, kjer stoji pijačo. Začudil sem se, da se tam stiska največ žensk, ko pa pravijo, da so proti alkoholu. Pijača tam je tekne, ko je to-plo pa tudi igrajo same poskoč-ne, da človek res ne bi opazil, kdaj ti kdo zleze z roko v žep in ti odnese denarnico. Dolgo nisem mogel zdržati v tej stiski, ker sem moral iti iskati javno stranišče. Sram me je bilo vprašati mestnega človeka, kje je ta reč, kmučki ljudje pa itak ne vedo. Iskal sem in našel... Ptujčani, kaj bi rekli nekdanji župan, ki vam je dal zgraditi tako lepe prostore za javne po-trebe nad trgov in vi ste jih sedaj tako zanemarili, da sem bogne jaz komaj zdržal, ki marširaj prehešem, kaj pa ti-sti, ki ob najmanjšem smradu bruhaajo. Težko vam, ko bodo to zanemarjenost odkril: zgo-dovinarji, ki vabijo goste iz vsega sveta zaradi zanimivo-sti... Uredil sem potrebno in se vrnil nazaj k Mervurju, kjer se mi je prejel kar dopisalo. Zri-nil sem se k točilnici in naročil čisto slivovko, ki mi najbolj piše. Malo sem vleknel na ušesa, pa sem hitro imel zadosti. Nekj upokojenec je frdamaval zavoljo drv in premoga, kmet zavoljo rubeža, ženske pa so se menile o kolinah in gostilnah. »Pr moj duš, da grem v Čučkovo hišo vprašati, če bodo te stroške pri-znali!« se je dušal nekj možkar sredi družbe. To pa ne spa-da k pogrebnim stroškom. Te navade pa doslej ni bilo. Za kaj neki gre, sem si mislil in pristulnil. Stroški za nekj po-greb v drugem koncu ožraja.

Nekje sta se gospod in mežnar v sprevedu peljala, peljal se je tudi mrlič ostali pa so šli po. Pa še pela sta na vozu. Pre-vozne stroške bodo že plačali... Nagnil sem slivovko, plačal in odšel. Mislil sem si: »Povsod imajo ljudje težave, brige, jeto pa tudi heca« jim ne zmanjka. Tako je tudi pri nas v Zeta-lah!

Dostj ta dan nisem opravil. Kupil sem si le malo pameti na sodnji, tobak za fajfo, slivovko in vozni listek za avto, da ne bi še haza krevsal po Sre-čo sem imel, da v nabito pol-nem avtobusu nisem pokozljal soseda. Iz avtobusa sem izstopil bled kot zid in se zaklel, da me Ptuj hitro več ne bo videl.

Kolektiv Vinarske zadruge v Ptuj goji lepo tradicijo, da iz-korišči del dopusta v spoznavanju domovine. Tako so tudi lani del dopusta kolektivno pre-živeli in spoznali Srbijo in Ma-kedonijo predvsem z gospodar-skih strani, in to — vinograd-ništvo. Načrt je bil pod vod-stvom tov. Bračka skrbno iz-dejan, vse formalnosti urejene in dan odhoda je bil tu.

»Putnik« je posrbel za udo-bno vožnjo s 75 odst. popusta. Dober vofer tov. Trček je mir-no garantiral, da ne bomo zdra-vili v noben prepad.

Tako smo 18. avgusta lanskega leta v zgodnjih jutranjih urah zapustili Ptuj z željo, da bi ga po štirinajstih dneh zo-pet videli. Pred nami je bilo 4000 km poti, polne zanimivo-sti, ki jih večina potnikov še ni videla, ker pretežna večina še ni bila dalje od Zagreba. Razen večine članov kolektiva Vinarske zadruge so se ekskur-zije udeležili direktorji kmetijskih gospodarstev, zastopniki okraja s tov. Stropnikovi, člani Društva inženirjev in tehnikov

Lepa razgledna točka Polenshak z gasilskim domom in z cerkvijo, ki je bila zgrajena v letih 1621—1633.

Med najnovejšo zgradbo na Polenshaku šteje gasilski dom, ki ga dovršujejo in bo največji gasilski dom v okraju Ptuj. Sola na Polenshaku je bila ustanovljena 1833 leta.

Svet okrog Polenshaka je precej ilovnat in slabše rodovitnosti, zato tudi razmeroma slabo poseljen, pač pa je porasel v precejšnji meri z gozdom (listavci).

KATICA BRACKO:

Od Ptuja do Makedonije

z inž. tov. Zorcem na čelu in še nekaj svojcev navedenih. Bila nas je pisana družba, ki je znala kljub svoji raznolikosti z odprtimi očmi gledati svet.

Veselo razpoloženi, korajžni, saj so nam bile neznane čudo-vite, a resnično dvije poti pre-ko Prokletij, Lovčena, Sar pla-nine in Velebita, smo tiho zdr-velj v avgustovsko jutro skozi živopisne vase, ki jih je še pokrivala jutranja megla in se skoraj znašli v republiki Hr-vatski Vreme je bilo za vož-njo ugodno. Dež je počasi ro-sil in hladno ozračje ni motilo prijetnega vzdušja v avtobusu. Brez postanka smo zapustili Zagreb in zavili na avtostrado. Lepa cesta! Mirna in udobna vožnja, kakor da ne sedimo v avtu. Občudovanja vredno de-lo! Vozilj smo s polno zmog-ljivostjo voza. Mimo nas so švigale limuzine, domače in tu-je. Levo in desno od ceste smo gledali nepregledna polja plodne slavonske zemlje, posejane pre-težno s koruzo. Presenečeni smo bili nad slabim pridelkom, nad

plevelom, ki je kar vidno duš-aj pridelalec, in skoraj nismo mogli verjeti svojim očem. Po-zneje smo izvedeli, da to ni bila krivda ljudi, pač pa po-plava, ki je zadržala delo.

Prijetna je bila vožnja po avtostradi, pokrajina pa malo prepušta. Lahko bi jo poživili z obcestnim drevjem, z živo-pisnimi reklamami in gostejši-mi servisnimi postajami, ki so samo tri, toda zelo lične, mo-derne in menda prav v niče-mer ne zaostajajo za inozemski-mi. Tako smo po dobrih nekaj urah vožnje zapustili avtostra-do in krenili na sremsko ravnico in preko Sida zavili proti Fruški gori. Marsikateremu je na poti skozi Sid oživel spomin na slavne dni naše borbe iz zime 1944-45. Spomnila sem se borcev mlade slovenske brigade, sestavljene pretežno iz samih izgnancev, katerih večina je našla ravno v okolici Sida svoj preran grob.

Svojevrsne so sremške vasi. Dolga, nepregledna cesta, polna goš, enake hiše s klopni, na teh pa žene s predvodom. Za naš ekskus nenavadno. Še čudovitejša je sremška cesta. Sreča, da je bilo suho vreme, sicer bi se verjetno naš otrok težko boril s to sicer rodovitno, a za promet težko prehodno zemljo. Iz vasi v vasi, med neprestanim umikanjem jatom goš, smo se počasi dvignili na obronke Fruške gore in se ustavili po našem načrtu na državnem posestvu Ilok.

To največje vinogradiško državno posestvo Hrvatske, me-ri v enem kompleksu 170 ha površine, posajene s trtami kva-litetnih sort naših krajev. Pre-krasen je pogled na to ogrom-no površino skrbno in vzorno obdelanih vinogradov. Zanimi-vo je, da je posestvo prav ma-lo mehanizirano in da večina del opravlja delovna sila. Pose-stvo je kljub temu aktivno in prodira z visoko kvalitetenimi sortami vin na svetovni trg. Na svetovni razstavi v Fran-ciji so dobili zlato kolajno. Ogledali smo si tudi kletarske obrate, pokušili nekaj sortnih vin, katerim smo morali izreči vse priznanje. Dobro razpolo-ženi smo po daljšem postanku zapustili prijazni Ilok in se po obronkih Fruške gore počasi spuščali k Donavi, ki smo jo spremljali vse do Novega Sada.

(Dalje prihodnjič)

Za naše gospodinjje

KAKO BOMO V GAJALE SVOJE OTROKE?

Mnoge žene se znajdejo šele takrat pred vzgojnimi vpraša-nji, ko postanejo matere. Takrat se spomnijo vzgoje, ki so je bile same deležne. Ali naj tudj, one tako ravnaajo s svojim otrokom ali drugače? Ali naj bodo dobre in stroge? Ali naj tepejo otroka ali ne? Po mar-sikaterem dvomu se vdajo upa-nju, da bo potekala vsa vzgoja brez težav, če bodo otroka pra-vilno negovale in rade imele. Zanesajo se na to, da bo njihov otrokom poslušen, da se bo življal v družino in da bodo redkokdaj z njim težave, ko bi ga bilo treba celo kaznovati.

Žene sicer zaupamo v to, da je v naši naravi prav toliko sposobnosti za vzgojo otroka, kot za to, da jih po rojstvu nahranimo na prst, vendar žal povsod ni obeh sposobnosti, za-to pa nastopijo težave in nepri-liko. Nobenega otroka, tudi ta-kega, ki je telesno in duševno popolnoma zdrav, ni lahko vzgajati! Pri vsakem mora ma-ti v času razvoja zdrobiti mar-sikateri oreh. Z nikomer, pa če-prav nam je duševno zelo blizu, ni sožitja brez trenja in raz-prti.

Ne smemo se ustrašiti in obupati pred velikim ciljem: pravilno vzgojiti naše otroke, ker smo dovolj močne in spo-sobne vzgajati mladi rod. Te ve-like in lepe naloge se moramo lotiti z veseljem in v prepi-

tenju, da bomo pri tem delu deležne vse pozornosti in po-moči naše družbe.

Mnoge matere so v začetku vzgajanja svojih otrok prepri-čane, da se iz malega otroka da napraviti vse, kar kdo hoče, toda kmalu spoznajo svojo zmoto. Že dojenček predstavlja svojevrsno osebnost. Vso na-darjenost in sposobnost, kar je odločujoče za njegovo življenje, prinese otrok v kralj s seboj in si ne smemo domisljati, da bo-mo otroku to dodale ali drugo odstranile, kakor bi to želele. Naš otrok je posebno bitje. Kljub temu, da je še malo, ne-močno, ki mora še rasti in se razvijati, pomeni telesno in duševno enoto, ki zahteva že od rojstva naprej vso našo pozor-nost. Njegove sposobnosti in dobra nagnjenja bomo pomagale krepiti in razvijati, kolikor je to v naši moči, in bomo tudi poskušale njegove slabe strani približkovati. Kolikor je mo-goče, si bomo prizadevale, da bo zrastle v zdravega in ko-ristnega, fizično in duševno krepkega, pametnega in korist-nega člana naše družbe. Če se nam posreči doseči ta cilj, kar se želi vsaka mati, bomo srečne, ko bomo videli svoje srečne otroke v prijetnem življenj-skem krogu, kjer bodo izvrše-vali svoje naloge, katerim so dorasli z vsemi svojimi močmi in sposobnostmi.

Praktični nasveti

Okvare vodovodne cevi

Kako boste zadelali počeno vodovodno cev ali pipo ali raz-poklino drugje na železu?

Kit si lahko pripravite sami po tem receptu. Zmešajte dva dela boraksa, 1 del žveplenega cveta in 16 delov opilkov litega železa, vse v drobnem prahu. Del te mešanice je treba zmeša-ti z 20 deli opilkov kovanega železa in z vodo, ki ji je treba dodati malo žveplene kisline ali malo kisa. Vse je treba dobro zmešati, da nastane kaša (testo). Ta kit proizlaja za časa sušenja strupene pline neprijetnega vo-nja, zaradi česar je treba po-skrbeti za dobro ventilacijo. S tem kitom je treba namazati razpokline na ceveh, čez to pa prevzeti platneno krpo. Čez 3 do 4 dni je sneti obvezno. Tako popravljena cev bo zdržala tudi močan pritisk vode.

Kit za pritrdjevanje stekla v kovinskem okvirju

Steklo pritrdimo v kovinski okvir z mešanico iz kolofonije, voska in terpentina.

Kit za pritrdjevanje porcelana na kovino

Tak kit dobimo z mešanico dveh delov fino zmletega apna, enega dela smole in osmih delov alkohola. Dodati je treba po-trebno količino vode in dobro zmešati, da nastane gosta kaša (testo).

Lepilo za steklo in porcelan

V štiriindstotno raztopino vode-nega stekla je treba zmešati stočen kristalni sladkor in je

Kit za utrjevanje železa na kamen

Železo se da pritrditi na ka-men z nalitjem z žveplom ali svincem, da pa se uporabiti tudi kit, napravljen iz mešanice mavca in železnih opilkov. Mešanica se zmeša z vodo, da na-stane gosta kaša (testo).

Kit za glinasto, kovinsko in porcelansko posodo

250 gramov sladkega mleka je treba usiriti z vinskim ki-som. Ko se mleko ohladi se z njega odlije slota in v sesir-jeno mleko se zmeša beljak ene-ga jajca. V to mešanico se zmeša še na drobno zmleto negašeno apno in vse to se dobro zmeša. To lepilo, sušeno na zraku, po-zneje na ognju, zdrži tudi ogenj in vodo ter je zaradi tega pri-merno za lepljenje posode, v kateri kuhamo.

Kit za steklorezce

Za sestavo takega kita je po-treben sledeči material: 125 gramov svinčene belija v prahu, firneža iz lanenega olja 100 gramov in 500 gramov krede v prahu. Kreda in svinčno belilo je treba zmešati v posodici in zgneti med dodajanjem manjše količine firneža, dokler ne na-stane mehko testo. Da je testo bolj gibko, mu je treba dodati tudi malo terpentina.

RADIO LJUBLJANA IN MARIBOR

NEDELJA, 23. JANUARJA

6.00—8.00 Dobro jutro, dragi poslu-salci! (peter glasbeni spored) — vmes od 6.05—6.10 Poročila in vremenska napoved, 6.30—6.35 Pregled tiska, 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vreme-ska napoved in objava dnevnega spo-reda, 7.15—7.30 Reklame, 7.30—7.35 Radijski koledar in prireditve dneva, 8.00 O sportu in sportnikih, 8.15 Do-mače pesmi za prijetno nedeljsko ju-tro, 9.00 Otroška predstava Pukli-za, Zupancić: Pravilica o carju Saltau, 9.30 Operetna in lahka glasba, 10.00 Družinski pogovori, 10.10 Dopolnilni simfončni koncert, Ludwig van Bee-thoven: Posvetitev doma, svertura op. 124; Antonio Dvofak: Simfonija št. 5 „iz novega sveta“, 11.00 Oddaja za Bene-Ske Slovence, 11.20 Lahke opoldanski glasbeni spored — vmes od 12.00—12.10 Pogovor s poslušatelji, 12.30 Na-poved časa, poročila, pregled dnevnega sporeda in objave, 12.45 Zbavna glas-ba, vmes reklame, 13.00 Pol ure za našo vas, 13.30 Železi ste — poslušatelji! 15.00 Napoved časa, poročila, vreme-ska napoved in objave, 15.15 Lahka glasba, 15.30 Po naši lepi deželi, Du-šan Kralj: Prekmurje, 16.00 Promotivni koncert, 17.00 Radijska igra, Norman Corwin: Brez paslova (ponovitve), 17.30 Zbavne metode, 18.00 Obizv v domu stepih v Skopje, Loli, 18.30 Igrajo do-mači ansambli, 19.00 Radijski dnevi, 19.30 Zbavna glasba, vmes reklame in objave, 20.00 60 minut vedre glasbe Radia Zagreb, 21.00 Kulturna kronika, 21.15 Večerni operni koncert, 22.00 Na-poved časa, poročila, vremenska na-poved in pregled sporeda za naslednji dan, 22.15 Nočni koncert sodobne sim-

fončne glasbe, Manuel de Falla: Noči v španskih vrtovi; Sergej Prokofjev: Skitska selta, 22.15—22.30 UKV pro-gram: Plesna glasba, 23.00—24.00 Od-daja za tujino — na valu 327,1 m — prenos iz Zagreba.

Tržne cene

Cene na ptujskem živilskem trgu

za vred, 19. januarja 1955

za liter, k logram ali komad

Čebula 25—40, česen 120, lu-ščen fižol 60, stročji fižol 70, hren 70, krompir 15, peteršilj 50, rdeča pesa 25, solata 80, špinača 100, rdeče zelje 25, zelje v gla-va 25, zelena 40—50, korenček 50, ohrovt 25, kisa repa 20, ki-slo zelje 50, radič 150, motovil-lec 160, — Koruza 25, pšenica 35, proso 35, koruza moka 30, aj-dova moka 50—60, koruzni zdrob 40, ajdova kaša 100—110, prose-na kaša 60—70, ječmenova kaša 50 din

Surovo maslo 400, zaseka 250, mleko 20—24, smetana 120, sir 40—70

Kokoši 250—500, pččance 300 do 500, purani 700—1200

Hruške 60, jabolka 40—50, orehi 140, Jajca 17

(Dalje prihodnjič)

SODOBNI ROMAN

NA KMETIJI

IVAN POTRČ

(3)
II.
— Tako, viš, prekleto je bilo pri nas narobe, da huje biti ni moglo! Lahko bi prišel hudič in me premotil. Kaj drugega se ni moglo zgoditi. Samo zaradi njih, preklelih, samo zaradi žensk sem tu, ah, prekleto!

Zazijal se je proti mrežam, skozi katere je nedeljskega po-poldneva zagledal ženko, a s ta-kim nasršnim, užaljenim in jez-nim pogledom, da sem v temi občutil divji lesk očl.

— Lahko bi bilo vse drugače, lahko bi se začelo s Tuniko, toda Tunika je tisto zima komaj končala šolo, jaz pa sem mislil, da ne morem počakati.

A zdaj, viš, je tako, da mi ved-no bolj hodijo po glavi kamen-ščinice!

Mlado leto je bilo mimo in ka-menščinice pod hramom go že zdavnaj zazorele, a jih tisti čas še nismo obrali: imeli smo pre-več dela s hramom. V večerko so potegnili tesarji zadnje splove na hišo, pribili smrečke na ostreže in začeli z likofom. No

sil sem pijačo iz kleti, jabolčnico ali tuklo, kakor pravimo pri nas pijačo in pridno nalivali. Dedje se se pomalem napiljal in se huje in huje režali, ženske so se nekaj mullile. Bilo je ko po navadi pri hramu in jaz sem se malo napil, do kraja pa se je naceril Stra-fela.

A ko se je napil on, je mislil, da mora biti pijano vse, kar je pri hramu, tudi domači in tudi ženske.

»Liza!« je poklical ženo, mojo sestro, ki se je pokazala na pragu.

Ta se ni zmenila.

»Liza!« je ponovil, glasneje in nevoljno.

»Kaj bi rad?« se je obregnila.

»Pridi, boš pil!«

Prišla je, po trekah na pocjah, s svojim napetim trebuhom, sedla na stoličo, na kateri so le-žali na pol obtešani vršci, in prekrizala roke. Strafela ji je nallil pijače in stegnil roko.

»Na, pij!«

Segla je po kozarcu, dvakrat pocmrknila in trpila.

Mene je vedno jezilo, kako ga

je ubogala ta ženska, ki je bila drugače trmasta od vseh doma-čih. Ko da bi ji pri Strafeli pa-met nehala. Jezil sem se na se-stro, Strafelo pa sem skoraj so-vražil. Bilo je, kot da bi ji Strafela zaval, ko če bi kača žabo uročila, vse je storila, kar si je zamislil. A ne samo, da je zanj vse storila, tudi rekla mu ni nobene, naj je počenjal, kar je počenjal, tudi ne, če je bilo kaj zavoljo matere. Tako je bilo tudi to večerko.

Prišli so mati od nekod, najbrž iz gorice za hramom, imeli so ilovko na obutvi. Komaj jih je zet zagledal, že se je zapičil v njih.

»Hej, Hedica, pridi, likof pi-jemo!«

Toda mati kot prej sestra se niso zmenili. Pobrali so tresko, dvignili nogo na hľad in začeli strgati ilovko z obutve.

»Hedica!«

Strafela jih je znova poklical, na moč trezno in kolikor se je dalo z mirno krvjo, skoraj po-tiho. A mati se tudi zdaj niso zmenili, ko da bi Strafelo sploh ne bilo pri hramu. Predejali so drugo nogo na hľad, si še to ostrgali se zavrvali, zagnali tre-sko proč in odšli proti hramu, v katerem smo takrat že kuhali.

Mislil sem da ne bo nič, da bodo mati odšli in da bo zet nagibal ročko s tesarji kot do-

slej. Toda Strafela je imel ta dan svoje muhe.

»Hedica!«

Zavpil je in stekel po trekah. Postavil se je na prag, pred pri-kletna vrata, se oprjel zadaj za hrbtom za podbojce, ko da bi ho-tel zagraditi materi pot v priklet ter jih nagovoril z zahrpanim glasom, ki se je od same togote tresel:

»Mati, pijačo imate tam!«

Poslanjal sem se na stoliči, zdaj pa sem se zavrval. Mati in Strafela že cele kvatre nista go-vorila, ogibala sta se drug dru-gega, ko da se ne bi videla. Tudi tesarji so nehali z južino. Mati so malo postali, ko so ga zagle-dali, takšnega pred vrati, zatem pa so se že zagnali proti vratom. Prijeli so z obema rokama ze-tovo pravo roko, da bi jo odr-gali od podbojev in da bi odšli v hišo, Strafela se je krepke opri-jel. Zdaj so hoteli mati v hišo pod njegovo roko, a Strafela jim je s kolenom zagradil odprtno pod roko.

Tako mati niso mogli v hišo. Odstopili so za korak niso si znali pomagati kaj naj storijo, za tem pa so stisnili roke v pesti, jih pomolili daleč naprej pred seboj in nezarensko na glas in ta-sigano zavpili:

»Ti, steklač, ti boš meni v hišo branil!«

Bil sem ves na iglah, bal sem

se, da jih bo tresčil, a mati so iznenada spregovorili.

»Tak, nimate priraščenega?« jih je pobral Strafela, malo po-čakal in se začel smejati.

Zasmejali so se tudi tesarji.

»Uhi!« so zatulili mati, se obr-nili proč in se začeli tolči s pesti-mi po glavi.

Strafela je ubral drugačne viže.

»Mati,« je začel zlepa, »kdo vam pa kaj hoče? Pijačo imate tam...«

Pogledal je k nam, tudi mati so se ozrli in zatem rekli:

»Mojeja mi ni treba ponujati. Zadržji mi boš ponujal mojo pi-jačo ti steklač!«

Strafela je bil nagle jeze, pa se še vedno ni razjezil. Poznal pa se je, da mu ni po volji, da ga obmetavajo pred ljudmi s steklačem. Vseeno se je zadržal.

»Mati,« je začel znova, počasi in mirno, »hišo pa sem vam le spravil pod streho...«

»Bi je tudi treba ne bilo, če se ne bi ti priklatil k hiši! Tudi Franci, ubogi martnik, bi še ži-vel. Uh, ti, ti, naša nesreča!«

Mati so znova začeli tuliti in se tolči po glavi. To je zeta go-tovo zadržalo, da ni že ob ma-terinih besedah planil. Samo glas je zvišal.

»Mati!«

»Mati?« so vprašali oni in ne-hali z jokom. Stisnili so proti Strafeli. »Tvoja mati? Kakšna!

tvoja mati pa sem jaz? Ti, ti, ti, ki si mi hčerke skvaril!«

Stiskali so pesti in mu grozili. Zdal sem se, da se te ve-čerke ne bo dobro končalo. Ven-dar se je Strafela še vedno za-drževal čeprav mu je bilo nažbr že žal, da jim je prestregel pot.

»Koga sem skvaril?« je vprašal, po obrazu pa se mu je razlila rdečica.

»Kaj, ali je ne vidiš, kakšna je?« so vprašali mati in pokazali na Lizo.

»Liza?«

»Mati!« je vzrožil Strafela.

»Liza, mati je moja žena!«

»Zena? Ha-ha!« so se zasmejali mati. »Ali ti naj povem, kaj je? Bi povedala, a me je sram, moja hči je bila.«

Sestra in Strafela sta se vzela civilno, brez žegna, kakor so go-vorili pri hiši. Za mater je bilo to toliko kakor nič, ko da se sploh ne bi vzela. Toda Strafela tega ni smel šlišati; to je bila zanj že politika.

»Tih, hiba stara,« je zavpil, »ali pa te mahnem!«

Pograbil je za bič, na naro-bejšni strani in začel z njim vijati nad materjo. Čeprav mati niso utihnili, bi jih Strafela naj-brž ne bil udaril, da mu ni Li-zika zakicala:

»Kaj se ti stara le toliko smilil!«

(Dalje prihodnjič)

Tako je bilo na naših kolinah

Vse sem pripravil... Praviš mi, da ni mogel več jesti, in ne stati. Povabil sem mesarja Franca, sosedove in botro ter botra Kolone sem napovedal za sredo in s njimi vse, kar spada k tako velikemu domačemu prazniku.

»Oče kolone bomo morali imeti!« mi je rekla pred kratkim žena, ki je imela kaj skrb za rejo prašiča. Imela je bil zrej kolone. Skrbno sem nabrusil nože, polskali rožiče pripravil potrebne vrvi ter si sposodil mesarsko mizo »stolico« sem vdaril novo pipo, žganje pa nalil v litrske steklenice da je bilo vse pripravljeno.

V sredo zjutraj ob štirih sta prišla mesar in botro, ko je bilo pri nas že vse pokonci. Na mizi je že čakala večja krnička z dolgim nožem in malo soli pri njej pa pol kolača kruha in stara klobasa ter pol litra močnega žganja. Za tako važno delo se je vsaka kor prej treba precej podkrepiti. Ko je mesar Franc zadnjič skril žganico je že imela hčerka Milica v rokah luč, žena pa krničko z nožem, jaz pa vrvi. Potihoma sem se spazil do svinjaka da ne bi zbudil in preplašil močnega prašiča. Mesar Franc je previdno zlezal v svinjak in hitro nataknil prašiču zanko vrvi na zadnji nogi. Moški smo krepko potegnili žrtev iz hleva in jo pritisnili na tla. Mesar Franc je pahnul prašiču nož naravnost v srce da je kri bruhala v krničko. Ta je potrebna za krvavico. Po zadnjih krčih smo potegnili prašiča v hišo na stolico, ga obrnili na hrbet razpeli noge z vrvi na strop in pobrusili nože. Vsem skupaj bi nam še prijal požirek žganja, pa nismo segli po njem, ker moji kolinarji vedo da sem pri koži natančen, da ne maram luknji in drugovrstne odkupnine za kožo. Naš mesar Franc in botro ter vsako leto upoštevata. Med snemanjem kože smo se pomenili o marsičem, kar se pač dogaja pri nas in v sosednjih vaseh, pri tem pa smo morali upoštevati da otroci ne bi vlekli preveč na ušesa. »Saj nismo na sedminal« je rekel mesar Franc ko smo za trenutno utihnil in je speli pogovor na dovite. Naenkrat smo bili sami, ker so otroci neopazno zginili iz hiše, pa ne mogoče zaradi dovitov ampak zato, ker smo bili s snemanjem kože pri kraju. Naš mesar Franc vedno straši otroke da jih bo zavil v kožo in jo zvezal kot vrečo zato, ker niso v šoli pridni, zato jo vedno pravočasno pobirajo na varno. Ko se vrnejo zopet kraddoma, je prašič že zopet obrnjen na trebuh, da se slanina hladi.

NESEREČA NE POGIVA

Janez Karo, upravnik pošte Veličane, je padel s kolesom in se poškodoval na glavi, da so ga morali prepeljati na zdravljenje v ptujsko bolnišnico.

Jožef Godec iz Doma one-mogljivih v Muretcincah, je padel 17. januarja 1955 in si poškodoval glavo, prsi in roke.

Stefan Planinc, iz Koritna 24 si je 16. januarja 1955 pri padcu poškodoval nogo.

Franc Antolič, solarček iz Litmerka 3, si je pri igranju poškodoval nogo.

Anton Vajs, upokojenec iz Njiverc 1, si je pri delu poškodoval desno roko.

Zvonimir Kovačec, dijak iz Ptuja, je padel in si poškodoval roko.

Alojz Koler, upokojenec iz Ptuja, Ljutomerska cesta 25 se je 10. januarja 1955 ob 18.30 nje hudega sluteč, vračal po Ljutomerski cesti proti domu.

V bližini bolnišnice ga je napadel neznanec, ki ga je udaril po glavi, mu tlačal prst v usta, mu zlomil rebra in ga onesposobil za obrambo. Koler se zdravi v bolnišnici, zoper roparskega napadalca pa so uvedene poizvedbe.

Terezija Polanec iz Trnovskega vrha št. 50 se je 15. januarja 1955 zvečer vračala s kol in v družbi svojega moža in otroka. Napadel jo je Franc Ku-mer iz Strmca št. 4 in jo s topim predmetom udaril po glavi. Prepeljana je bila v ptujsko bolnišnico.

Janez Kumer iz Strmca 4 je bil 15. januarja 1955 ponoči na poti proti domu na rami in roki poškodovan z nožem. Poškodovan ga je Alojz Polanec iz Trnovskega vrha.

Marko Eriavč iz Ptuja, Ljutomerska cesta 39, je dobil 16. januarja 1955 v svojem stanovanju s topim predmetom poškodbe na glavi, rokah in na nogi.

Vsi navedeni so bili in so še v ptujski bolnišnici na zdravljenju.

S kožo je konec... Zena je prinesla na mizo lonček čaja, ki nazadnje bolj diši po žganju kot po lipovini. Ta južna je še brez svežega mesa. Po južini je vzel mesar Franc nož in ga potegnil nad hrbtenico od glave do repa, da se je videla debelina slanina. »Gospodinja, smej se,« je rekel ženi, ko smo vsi gledali na njegovo roko, s katero je kazal res debelo slanino. Vsako leto ni tako. Zena se je že morala opravičevati pred mesarjem, da se prašič pač ni hotel in ni kako rediti, ko je bila slaba letina.

Po odstranitvi slanine se je začelo obrezovanje mesa, pri čemer je bila zraven žena, ki je že navajena deliti meso med celim letom, zato tudi hoče imeti zadnjo besedo pri tem, kaj bo z amico, kučtom grivno pečenko, z zajcem, rebri itd.

Prišel je čas zajtrka. Vsem nam je teknila juha, v kateri je bilo več mesa kot juhe, nato pa še pražena jetra s kislim zeljem. Vse to smo začeli zalivati s »klino«, včasih tudi z jabolčnikom. Čeprav je ne vem kako hladno nikomur ni, da bi se izogibal pranju črev ne dač od studenta ali v bližnjem potoku. To opravi pri nas navadno mesar Franc ob primerni pomoči, ostali pa v hiši režemo meso za klobase. Zena pa pripravlja proseno in ajdovo kašo za krvavico.

Vsako pri hiši ima dovolj dela, celo otroci, ki kaj radi ostanejo doma, da ne gredo v šolo. Jaz kot gospodar pri hiši moram skrbeti, da je slatinska steklenica vedno polna.

Okrog devete ure je čas južine pečene mesa in kumaric s kruhom. Vsebine za razgovore ne manjka. Smeja se dovolj.

Z izdelovanjem klobas imajo opraviti tudi otroci. Treba je prinesiti od sosedov mero za klobase. Naš sosed nam s to rad postreže. Skafov obroč je ovil s slamo. V nogavico je natlačil pleve in pristavil: »Tako velike in tako debele morajo biti, salama pa tako debela!« In meri je dal v velik cekar, v katerem sta že bili pripravljene steklenice: ena polna kisa, druga pa »klinke«. Tak bi torej naj bila velična, debelina in barva klobas? Cekar je treba seveda pozneje vrniti in vanj dati res prave krvavice.

Mešanje zmesi za krvavico je marsikje, pa tudi pri nas, poseben posel mesarja. Kaša kri, zabela, razne dišave (svi poper, klinčico cvetje, majeroneve plevice itd.) dajo prijetno dišečo in okusno meso. Nadevanje mesnatih klobas in krvavic je prav kratkočasno in zanimivo in ni čudno, če napravijo temu ali onemu kolinarju rdeče brke ali rdeča lica.

Ostalo je še hranje glavine nog in bradavice. Slanino meljemo šele drugi dan, ker je boljše, da se malo sredi, strdi in celo malo zmrzne.

Dela je torej konec. Čakal nas je pravi praznični obed. Prišla je tudi povabljena botra, sosedovi in naši sorodniki, da je bilo prav veselo in prijetno. Na mizi so se vrstila razna jedila od okusne rezančeve juhe, reberc, pečene mesa, pečene in kuhanega mesa s različnimi skrbno pripravljenimi prikuhami. Tudi godba ni manjkala niti mastne ajdove pogache. Razumljivo je, da je na vse to spadala »klinika« ali celo haloško vince.

Pozno v noč je pri nas trajalo veselje. Ko smo se naveličali pogovorov, smo začeli prepevati razne pesmi, saj smo bili vsi odraščali, razen otrok, precej okrogli. Če je kateri izmed kolinarjev za dramel, smo ga hitro zdravili in je moral biti z nami vred dalje aktiven.

Vsi kolinarji razen mesarja Franca so prišli v redu domov. Mesar Franc ga je le imel preveč pod klobukom. Spotoma domov je obsedel in zadremal za nekim plotom ne dač od doma, kjer se je čez nekaj časa zdravil. Vse bi še bilo v redu, le žal da je prinesel domov prazen cekar, ker je kolone spotoma raztresel in zgubil... -SK

Obtoženi in Krivi

V drugem polletju 1954 je bilo pred ptujskim kazenskim sodiščem največ primerov žalitve časti (270), zatem primerov telesnih poškodb (157) in primerov zoper družbeno in zasebno premoženje (152). Ostalih primerov je bilo znatno manjše število.

V civilnopravnem postopku pa je bilo največ primerov obveznosti in odškodnine (722), potem primerov preživnin (82), očetovstva (32) ter nekaj drugih primerov.

V letu 1954 je bilo obsodilnih kazenskih sodb 462, oprostilnih in zavrnjenih ter ustavitve ter rešitev na drug način pa 800.

V civilnem oddelku je bilo izrečenih 345 priznanih ter 239 kontradiktornih sodb, sklenjenih 227 poravnjav, izdanih 985 plačilnih nalogov ter 610 zadev rešenih na drug način.

Kirbiš Alojz iz Starošine se bo 25. jan. t. l. zagovarjal pred ptujskim kazenskim sodiščem na podlagi obtožbe, da je 3. dec. 1954 popoldne na cesti v Starošini napadel Kostevsek Terezijo in jo udaril z manjšim batom po glavi, da ji je na glavi nastala za jaje velika modra bula.

Ivanuša Ivana iz Zg. Hajdine št. 35 je po navedbah obtožnice Kolarič Janez in Zg. Hajdine št. 34 tako vrgel na dvorišču v Zg. Hajdini, da je Ivanuša pri padcu udaril z glavo ob okvir hišnih vrat, ter zadobil pri tem rano na temenu glave.

Kolarič Janez je v zvezi s tem obtožen lahke telesne poškodbe in se bo 25. jan. t. l. zagovarjal pred sodiščem. Že med poizvedbami se je Kolarič zagovarjal, da Ivanuša ni vrgel, temveč da je sam padel in se pri tem poškodoval.

Ivan Ilec iz Gorce št. 84 je bil 6. jan. t. l. pred sodiščem v Ptuj obsojen pogojno za dobo 3 let na podlagi obtožbe in dokazov, da je 1. nov. 1954 zvečer na svojem domu v Gorci v preprihu s flobertiko pretepel svojo ženo Rozo Ilec in jo poškodoval po glavi, roki, prsih in stegnu ter da je 2. nov. 1954 lažno prijavil postajo LM Podlehnik, da je bil kot nočni čuvaj v vinogradu KZ Podlehnik napaden in da mu je bila pri tem zlomljena puška.

P. A. iz Bukovec je obsojen na 2 meseca zapora, ker je 17. marca 1954 v Ljutomeru ukradel iz stanovanja Marije Smodiš njeno ročno torbico vredno 1.000 din zapestno uro v vrednosti 5000 din, k je bila v torbi in 2.020 din gotovine ter razne dokumente.

Kazen je izrečena pogojno za dobo 3 let, ker sodišče pričakuje, da se bo spametovalo. Imenovana bo morala plačati 8020 din odškodnine Smodiševi.

Martin Marguč iz Vintarovec št. 55 bo plačal 3.000 din denarne kazni, na katero je obsojen pred okrajnim sodiščem v Ptuj, če se bo tekom 1 leta zopet obrtoma in za plačilo ba-

vil z dajanjem pravice pomoči raznim strankam, česar je bil tudi sedaj obtožen, ker se je bavil z zakotnim pšaštvom.

Roman Umek iz Savinjskega 10 je 30. sept. 1953 v prekoračenju silobrana zabodel z žepnim nožem v pleča Stanka Umek ter mu prizadel dve lažji rani.

Ptujsko sodišče ga je obsodilo na 14 dni zapora pogojno za 1 leto, na plačilo stroškov kaz-

postopka 600 din in 480 din pričin.

V zadružni gostilni na Turnišču je 19. sep. 1954 Franc Horvat iz Sp. Brega 98 v preprihu z roko pretepel Jožefa Majhenič in mu prizadel poškodbe na obrazu in vratu.

Sodišče v Ptuj ga je obsodilo, na 2.000 din denarne kazni, 715 din stroškov, 400 din povprečnine ter 1.100 din odškodnine Majheniču.

VAZNE ZANIMIVOSTI

Pravilno je predvidevala

Pariška vedeževalka Juliette Pialat je bila pred kratkim obtožena, da je udarila svojega moža s težkim kolom po glavi. »Čarovnica« se je branila: »Ali moje karte niso pokazale, da bo moj mož pretrpel težak udarec?«

Zelesno zdravje

45-letna Angležinja Kathleen Chafey v svojem življenju še ni bila prehlajena niti ni imela nahoda čeprav so jo angleški znanstveniki poskušali inficirati s to boleznijo. Zdravniki menijo, da Kathleen predstavlja ključ v protinahodni skrivnosti.

Smisel za umetnost

Znana angleška slikarka Hunter si je dovolila šalo in poslala upravnim londonske razstave skupno s svojim; slikami tudi neko risbo svoje osemetne hčerke. Iz šale pa je postala resnica. Uprava je slike Hunter starejše zavrnila z motivacijo, da njen avtor nima smisla za moderno umetnost, dočim je slika Hunter mlajše sprejela in razstavila pod številko 268.

VSAGO KOLIČINO

škopane slame

kupi

• PLETARNA • V PTUJU

DELAVCE

za zemeljska gradbena dela
SPREJMEMO TAKOJ

Začasna stanovanja so na razpolago, za hrano

je preskrbljeno. — Plače po tarifnem pravilniku.

Podjetje za inženirsko tehnične gradnje
Vuzenica—Vuhred elektrarna

PTUJSKI AKADEMSKI KLUB

priredi

12. FEBRUARJA V PTUJU

AKADEMSKI PLES

PRIPRAVLJALNI ODBOR

Industrija kovinskih in lesnih izdelkov v izgradnji PTUJ

sprejme v službo s 1. februarjem 1955 ali pa po dogovoru:

OBRATOVOODJO

starejšega, vojaščne prostega, ključavničarja (ali slična stroka) po možnosti z mojstrskim izpitom, za vodjo kovinskega obrata.

ORODNEGA KLJUČAVNIČARJA

starejšega, za izdelavo vseh vrst matic in orodja

KLJUČAVNIČARJA

za izdelavo orodja in priprav za serijsko proizvodnjo

KLJUČAVNIČARJA

mlajšega, za serijsko proizvodnjo.

KOVINO-STRUGARJA

veščega vseh strgarskih del.

KLJUČAVNIČARJA — PRIUČENEGA

za delo na prešah in montaži.

SKLADIŠČNIKA

veščega voditi skladišče s kovinskim materialom.

Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe z opisom kvalifikacij, dosedanjim službovanjem poslati na Industrijo kovinskih in lesnih izdelkov v izgradnji Ptuj, najkasneje do 25. januarja 1955.

Za razvedrilo

Novoletno darilo

— Svojo ženo sem za Novo leto pošteno presenetil.

— Kaj pa si napravil? Si ji kaj lepega podaril?

— Da, palice za sprehod.

— In to imenuješ ti presenečenje?

— Da. Ona je namreč pričakovala nov plašč.

V poklicni posvetovalnici

— Ali ima moj sin poseben talent za kakšen poklic?

— Po mojem mnenju naj bi postal zdravnik.

— Kakšne sposobnosti pa ima za to?

— Nečitljivo pisavo.

Med malčki

— Kako pa je mamica opazila, da se nisi umil?

— Prehitro sem se vrnil v kuhinjo, in se mi milnica še ni posušila.

Objave in oglasi

Vabilo

V ponedeljek, dne 24. januarja 1955, bo ob 19. uri v Okr. gledališču Ptuj svečana akademija na čast 10. obletnice ustanovitve enotnih sindikatov Jugoslavije. — Vse člane sindikatov vabimo, da se te proslave sigurno udeležijo!

Okrajni sindikalni svet Ptuj

PADALCI POZOR!

V soboto, dne 29. januarja, ob 16. uri popoldne bo v »voran« Okrajnega komiteja Ptuj sestanek vseh padalcev.

Vabimo tudi one, ki so se na novo prijavili v padalski tečaj. Tečaj se bo pričel 1. februarja 1955. Prav tako vabimo prijavitelce iz Kidričevega, da se sestanka za gotovo udeležijo.

Vabljeni!

Zahvala

Ob smrti našega očeta in moža

Blažek Ivana

iz Cirkulan.

se ob njegovem grobu za sočutje in pomoč, kakor tudi za spremstvo na njegovi zadnji poti najiskrenejše zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem. Posebno pa se zahvaljujemo sosedoma Arnejčiču Mariji in Jožetu ter Šumenjaku Martinu in Geri.

Cirkulane, 15. jan. 1955.

Zalujoča žena in otroci

Mali oglasi

HIŠO Z VRTOM IN DVEMA NJIVAMA v Podvincih 122 prodam.

GOSPODINJSKA POMOČNICA

išče zaposlitve kjer koli. — Naslov v upravi lista.

MOŠKA ROČNA URA je bila najdena v Ptuj 23. dec. 1954. Naslov v upravi.

NAJDIŠČA PLETENE RJA-VE ROKAVICE, ki sem jo izgubil med Ptujem in Mestnim vrhom, prosim, da mi jo proti nagradi vrne. — Naslov v upravi lista.

HIŠO Z VRTOM v Ptuj ali v njegovi bližini kupim. Martin Petek, Zvab 12, pošta Ivanj-kovec pri Ormožu.

FRISTNA HALOŠKA VINA od 100 din naprej nudijo gostilnam »Vinarska zadruga v Ptuj.

VSAGO KOLIČINO HLEVSKEGA GNOJA IN STAREGA KOMPOSTA za potrebe svojih trsnic kupuje Vinarska zadruga v Ptuj (Novi svet). — Ponudbe pošljite takoj!

Z DOPISNIM TEČAJEM SE HITRO NAUČITE ESPERANTO. Prvo lekcijo pošlje proti priložitvi 50 din Zveza esperantistov Slovenije — Ljubljana, Miklošičeva c. 7.

HIŠO Z VRTOM (dvostanov.) v Litiži zamenjam za enakovredno v Ptuj ali pa jo tudi kupim. Ivan Jelen, Litiža 116.

STANOVANJE v Gorišnici zamenjam za enako v Ptuj. — Slavko Ličen, Gorišnica 36.

PRODAM ALI ZAMENJAM polovico enonadstropne hiše z lokalom v Ptuj. Dravska ul. št. 2.

SE VEDNO IMAMO NA ZALOGI zanimiv roman »Skrivnostna gospodična«. — Dobite ga lahko v upravi »Ptujkega tednika«. — Cena knjigi je 160 din.

PTUJSKI TEDNIK

ALI STE ŽE NAROČENI NA PTUJSKI TEDNIK